

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

Bruselj, 26. november 2025
(OR. en)

2025/0108(COD)

PE-CONS 45/25

POLCOM 291
COWEB 115
AGRI 473
UD 223
CODEC 1478

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom

UREDBA (EU) 2025/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

**o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih
za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana
s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2024/823 Evropskega parlamenta in Sveta², ki se uporablja do 31. decembra 2025, vzpostavlja sistem avtonomnih trgovinskih ukrepov med Unijo ter državami in ozemlji Zahodnega Balkana z oprostitvijo plačila carin in dajatev z enakim učinkom za nekatere kmetijske proizvode s poreklom z Zahodnega Balkana ter zagotavljanjem dostopa do skupne tarifne kvote za nekatere vinske proizvode s poreklom z Zahodnega Balkana.
- (2) Sedanji avtonomni trgovinski ukrepi za Zahodni Balkan zajemajo dve preostali ugodnosti: prvič, opustitev posebnih dajatev za vse sadje in zelenjavo, za katera velja sistem vhodnih cen, in drugič, dostop do skupne tarifne kvote za vino, ki je na voljo po načelu „prvi pride, prvi dobi“, potem ko so države Zahodnega Balkana izčrpale nacionalno kvoto v okviru svojega zadevnega stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma. Kljub omejenemu obsegu sedanjih avtonomnih trgovinskih ukrepov ti avtonomni trgovinski ukrepi ostajajo pomembni.
- (3) Sistem avtonomnih trgovinskih ukrepov predstavlja dragoceno podporo gospodarstvom partneric z Zahodnega Balkana, ne da bi imel negativne posledice za Unijo.
- (4) Unija bi zato morala še naprej podpirati ranljiva gospodarstva v regiji Zahodnega Balkana s podaljšanjem obdobja uporabe Uredbe (EU) 2024/823 za dodatnih pet let. To podaljšanje kaže na trdno zavezanost Unije trgovinskemu povezovanju z Zahodnim Balkanom.

² Uredba (EU) 2024/823 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2024 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom (UL L, 2024/823, 6.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj>).

- (5) Zato je primerno podaljšati obdobje uporabe Uredbe (EU) 2024/823 do 31. decembra 2030.
- (6) Podaljšanje obdobja uporabe avtonomnih trgovinskih ukrepov je skladno z Uredbo (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta³, ki je vzpostavila instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan.
- (7) Po začetku veljavnosti stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med EU in Kosovom^{*4}, ki je bil zadnji od stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov, ki je začel veljati, bi bilo treba črtati sklice na trgovinske koncesije za ribiške proizvode v členu 3(2) Uredbe (EU) 2024/823, saj so se te kvote za vse upravičence prenesle na zadevne stabilizacijsko-pridružitvene sporazume.
- (8) Člen 2(3) in člen 10 Uredbe Sveta (EU) 2024/823 določata nasprotujoče mehanizme za opustitev ugodnosti in zato bi ju bilo treba spremeniti, da se zagotovi pravna varnost –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

³ Uredba (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan(UL L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

^{*} To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

⁴ Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Kosovom^{*} na drugi strani (UL L 71, 16.3.2016, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj).

Člen 1

Uredba (EU) 2024/823 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov in njihovo opustitev“;

(b) v odstavku 1 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) upravičenci so vključeni v učinkovito upravno sodelovanje z Unijo, tudi kakor se zahteva za preverjanje dokazil o poreklu, z namenom preprečevanja nevarnosti goljufij, in“;

(c) v odstavku 2 se črta drugi pododstavek;

(d) doda se naslednji odstavek:

„4. V primeru, da upravičenec ne izpolnjuje odstavka 1, točka (d), tega člena lahko Komisija v celoti ali delno opusti upravičenost do ugodnosti, ki jih ta uredba na podlagi člena 6 podeljuje zadevnemu upravičencu.“;

- (2) v členu 3 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:
- „2. Ne glede na druge določbe te uredbe, zlasti člen 10, lahko Komisija glede na posebno občutljivost kmetijskih trgov z izvedbenimi akti sprejme ustrezne ukrepe, kadar uvoz kmetijskih proizvodov povzroči resne motnje na trgih Unije in v njihovih ureditvenih mehanizmih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 8(3).“;
- (3) člen 10 se spremeni:
- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:
- „Drugi ukrepi za začasno opustitev“;
- (b) v odstavku 1, prvi pododstavek, se uvodni del nadomesti z naslednjim:
- „1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi o goljufiji ali da gre za veliko povečanje uvoza v Unijo nad stopnjo običajne proizvodne in izvozne zmogljivosti, lahko sprejme ukrepe, s katerimi se v celoti ali delno opusti režim, določen s to uredbo, za obdobje treh mesecev, pod pogojem, da je predhodno.“;
- (4) v členu 12 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:
- „Uporablja se do 31. decembra 2030.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
